

008

Festékek Anyagismeret

1

1

Tanulási célok

Tudni:

- A festék típusokat
- A festékek összetevőit
- Néhány fontos tulajdonságát a különböző festékrendszereknek

2

2

Követelmények a festékekkel szemben

- Fel lehessen hordani bizonyos körülmények között
- Száradjon meghatározott időn belül
- A száraz réteg tudja az alábbi követelményeket
  - Időjárásállóság
  - Keménység
  - Kopásállóság
  - Vegyi ellenállóság
- Tudja a szükséges esztétikai követelményeket
- Védjen a korróziótól

3

3

A száraz rétegnek az alábbi tulajdonságokkal kell rendelkeznie

- „Nedvesítse” az alapfelületet a jobb tapadás érdekében – **jól tapadjon**
- Formázzon egy védőréteget, ami alacsony átteresztőképességű a párával, oxigénnel és korrozív ionokkal szemben (pl. kéndioxid, tengervíz sója...) – **védjen a káros hatásoktól**

4

Egy festék alkotóelemei

1. Kötőanyagok
2. Színező anyagok – pigmentek
3. Töltőanyagok
4. Oldószerek
5. Adalékok

5

---

1 Kötőanyagok

Célja

- Filmképző tulajdonságok
- Fő hozzájáruló a bevonat élettartamához
- Meghatározza a
  - kohéziós
  - Rugalmassági
  - Tapadási - adhéziós tulajdonságokat

Típusai

1. Alkyd
2. Epoxy
3. Akрил
4. Vinyl
5. Klórkaucsuk
6. Poliuretán
7. Latex
8. Polyester
9. Polyxiloxane

6

---

2 Pigmentek - színezőanyagok

- Dekoratív
- Korroziótól védő

7

7

---

2 Pigmentek - dekoratív

Célja

- Szín
- Fedőképesség
- Hozzájárulhat az alacsony áteresztő képességhez

Típusai

- Vas-oxidok (sárga és piros)
- Titánium dioxid, TiO_2
- Szerves pigmentek (fényesség, kék, vörös, sárga)

8

8

Fényesség – 60 fokos beesési szögnél

• Matt	0-5
• Bársony	max. 10
• Tojásshéj	10-25
• Szatén	25-35
• Selymfényű	35-70
• Fényes	70-85
• Magasfényű	>85

9

9

---

2 Pigmentek – korrózió ellen védő

Célja

- Javítani a korrózióvédő képességet
- Javítja a fedőképességet és a színét a bevonatnak
- Csökkenti az áteresztő képességet
- Hozzájárul a keménységhez és a kopásállósághoz

Típusai

- Vas-oxidok (sárga és piros)
- Cinkpor
- Cink foszfát
- Alumínium pehely
- Vörös ólom (betiltva)

10

10

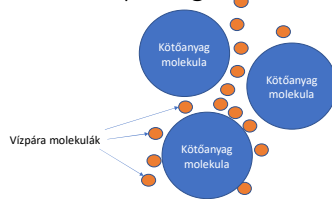

Áteresztő képesség

11

11

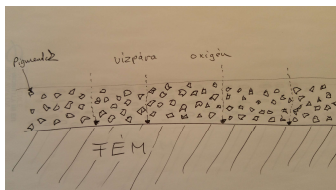

Vas csillám – „MIO”

konvencionális alakú pigmentek

12

12

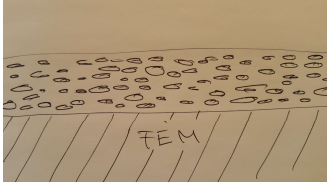

Cinkpor

Kötőanyag lehet epoxi, a részecskék egymással való kontaktja szükséges
 Kötőanyag lehet ethylszilikát - vezetőképes

13

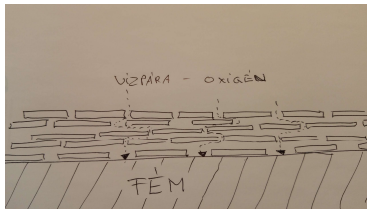

13

Pehely formájú pigmentek

MMK - mesterséklala 14

14

3 Töltőanyagok

<p>Célja Módosítani a festék tulajdonságait Kiegészíteni a drága adalékokat, pigmenteket</p>	<p>Típusai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szilícium dioxid • Szilikátok • Szulfátok • Karbonátok • Kátrány termékek
---	---

15

15

4 oldószerek

Célja

Oldani a kötőanyagot
Csökkenti a viszkozitást

Párolg!

Alifás / aromás

Típusai

- Alkohokok
- Butylacetát
- Ketonok
- Xylol
- Toulol

16

16

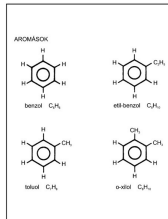

Alifás vs. Aromás oldószerek

- Aromás oldószerek – gyűrűalakú szénmolekulák

- Alifás oldószerek

17

17

---

5 Adalékok

- Módosítja a viszkozitást
- Nedvesítő habosodás gátló
- Ülepedés gátló
- Bőrösödés gátló
- Vastagság növelő – tixotropizáló
- Katalizátor
- UV elnyelő
- Tapadást segítő
- Stb...

18

18

A bevonat három módon véd

- Diffúziót - áteresztést gátló védelem
Alkydok, klórkaucsuk, vinyl, epoxy, PUR...
- Inhibitoros, vagy passzíváló védelem
Cink foszfát, vörös ólom
- Katódos védelem
Cink etilszilikát, cink epoxy

19

19

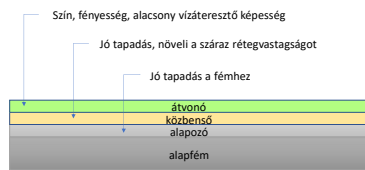

Gátló védelem

Alkydok, klórkaucsuk, vinyl, epoxy, PUR...

20

20

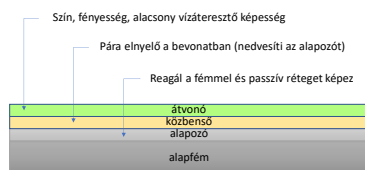

Inhibitoros védelem

Cink foszfát, vörös ólom

21

21

Katódos védelem

Cink etilszilikát

Szín, fényesség, alacsony vízáteresztő képesség

Fémig ható sérülés a bevonaton, a cink korrodál – "feláldozza magát" a fém helyett

átvonó
közbenső
Tiecoat – töltő alapozó
Szervetlen cinkszilikát alapozó
alapfém

22

22

A bevonatrendszer feladata

- **Alapozó** – jó tapadás az alapfémhez
- **Közbenső** – növeli a rétegvastagságot, segíti az átvonó tapadását
- **Átvonó** – ellenáll az időjárásnak, kivánt megjelenést biztosít (fényesség, szín)

23

23

Fizikai száradású bevonatok

Oldószer kipárolgás

24

24

Oxidatív száradású bevonat

- Alkyd

Oldószer kipárolgás

oxigén

25

25

Kémiai kötésű bevonatok

- Epoxy
- Pur
- .....

Oldószer kipárolgás?

A és B komponens reagál egymással

26

26

Festékek osztályozása száradás szerint

Oldószer kipárolgás	Fizikai száradású Klórkaucsuk Vinyl, Akril bitumen
Reakció oxigénnel és oldószer kipárolgás	Oxidatív száradású Olajfestékek Alkydok
Kémiai reakció az A és a B komponens között és esetleg oldószer kipárolgás	Kémiai kötésű Polyester Cink ethylszilikát Epoxy Pliuretán polysiloxane

27

27

Oxidatív száradású festékek

Általában

- Olaj alapúak
- Levegőn száradnak

Előnyök

- Egy komponensű
- Könnyű felhordás

Korlátozások

- Gyenge oldószer ellenálló képesség
- Nehéz átfesteni oldószeres festékkel (lifting)

28

28

Alkyd festékek

Oxidatív száradású

Előnyök

- Jól tapad a felületre
- Mérsékelt időjárásálló

Korlátozások

- Mérsékelt saválló
- Gyenge a lúgokkal szemben
- Mérsékelt vízálló

29

29

Szilikon alumínium festékek

Oxidatív száradású

Előnyök

- Jó hőállóság 600 celsius-ig

Korlátozások

- Alacsony DFT (20 micron)
- Nehéz átfesteni a szilikon tartalom miatt

30

30

Fizikai száradású festékek

Előnyök

- Egy komponensű
- Könnyű felhordás
- Hőmérséklet független
- Könnyen átfesthető

Vinyil, akril, klórkaucsuk

Korlátozások

- Magas oldószer tartalom (VOC)
- Korlátozott termelékenység
- Gyenge oldószer ellenállóképesség
- Erős oldószer bármikor feloldja

31

31

Fizikai száradású festékek - vízbázisú

Előnyök

- Egy komponensű
- Könnyű felhordás
- Időjárásálló
- Könnyen átfesthető

Akril, 1K PUR, Latex

Korlátozások

- Alacsony szárazanyag tartalom
- Sok rétegben kell felhordani
- Min. 5 celsius felhordáskor
- Fagyveszélyes
- Magas páratartalom növeli a száradási időt
- Mérsékelt kémiai ellenállóság

32

32

Kémiai kötésű festékek

Általában

- Két komponensűek
- Molekuláris kötésűek
- Irreverzibilis – visszafordíthatatlan folyamat

Előnyök

- Jó kémiai ellenállóképesség

Korlátozások

- Hőmérséklet függő – (+10 celsius)
- Átfesthetőségi időablak korlátozott

33

33

epoxi Kémiai kötésű

<p>Előnyök</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jól tapad • Víznek jól ellenáll • Erős mechanikai ellenálló képesség 	<p>Korlátozások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimum Sa 2,5! • UV hatására krétásodik
--	--

34

34

Kátrányepoxi – „Katepox” Kémiai kötésű

<p>Előnyök</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rugalmas • Vízálló 	<p>Korlátozások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sötét szín • Nehéz átfesteni (vérszín) • rákkeltő
---	--

A Katepox új generációja már megfelel a mostani EÜ követelményeknek

35

35

Epoxi mastic Kémiai kötésű

<p>Előnyök</p> <ul style="list-style-type: none"> • Felület toleráns • Vízálló • Magas a szárazanyag tartalma • Téli verziója is elérhető 	<p>Korlátozások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amin kiválás „pirulás” lehetséges
--	--

Pehely töltéssel nagyon jól ellenáll a diffúzióknak, csökken az átteresztő képessége AL, MIO, üvegpehely...

36

36

Van még...

- Üvegpehely erősítésű polyester
- Teflon - PTFE
- Poliuretán - PUR
- Polysiloxane
- Különböző shop primerek
- Alagátlók
- Biocid festékek
- Antibakteriális bevonatok
- ...

37

37

Köszönöm a
figyelmet!

Dr. Ostorházi László
Frosio III. corrosion expert
www.korrozio.com

38

38
